

JACK LONDON

**MARTIN
EDEN**

DESTEK YAYINLARI: 967

EDEBİYAT: 287

JACK LONDON / MARTIN EDEN

ORJİNAL ADI: MARTIN EDEN

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül

Çevirmen: Rana Soydan

Editör: Esen Güray

Kapak Tasarım: İlknur Muştı

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Haziran 2018 (2.000 Adet)

3. Baskı: Şubat 2021

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-443-7

© Destek Yayınları

Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul

Tel. (0) 212 252 22 42 – Faks: (0) 212 252 22 43

www.destekdukkan.com

info@destekyayinlari.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Çetin Koçak

Sertifika No. 48625

Maltepe Mahallesi

Hastane Yolu Sokak No. 1/6

Zeytinburnu / İstanbul

JACK LONDON

MARTIN EDEN

Çevirmen: Rana Soydan

1. BÖLÜM

Kapıyı açanın ardından, şapkasını beceriksizce çıkaran bir genç girdi. Deniz kokan biçimsiz kıyafetleriyle, kendini içinde bulduğu bu geniş koridora ait olmadığı belliydi. Kasketini, ne yapacağını bilemez bir halde montunun cebine tıkmaya çalışırken diğeri, onu elinden aldı. O kadar sakın ve kendiliğinden bir hareketle yapmıştı ki bunu, garip genç onu takdir etti. “Anlıyor” diye düşündü, “beni doğru anlayacak.”

Diğerinin peşi sıra yürümeye başladı. Omuzlarını iki yana doğru sallıyor; farkında olmadan, kabaran denizin ortasında batıp çıkan bir gemide dengede kalmaya çalışırcasına ayaklarını iki yana açarak yürüyordu. Bu geniş odalar, onun bu sallanan yürüyüşüne dar kalmış gibiydi. Geniş omuzlarını kapı kirişlerine vurmaktan veya şömine üzerindeki ıvrır zıvırları devirmekten öyle korkuyordu ki çeşitli nesnelerden kaçınırken aslında sadece kendi kafasında oluşan zararın büyüklüğünü artırmış oluyordu. Kuyruklu piyano ile kitaplarla dolu orta sehpa arasında, yarım düzine insanın omuz omuza geçeceği genişlikte bir alan vardı. Ancak o, bunu titreyerek yaptı. Güçlü kolları, gevşekçe iki yana sarkmıştı. Bu kollar ve ellerle ne yapacağını bilmiyordu. İşte bu yüzden, bir elinin sehpadaki kitaplar üzerinde gezinmeye yeltendiğini fark ettiğinde, ürkmüş bir at gibi kendini geri çekti. Piyano taburesini ufak bir farkla kaçırmıştı. Önündekinin rahat adımlarını izlemeye başladı ve ilk defa o sırada,

kendi yürüyüşünün diğer adamdan farklı olduğunu gördü. Bir anda, görgüsüz yürüyüşünün verdiği şiddetli utançla çarpıldı. Alnı, utancını bedeninden atmak isteyen minik ter damlacıklarıyla dolmuştu. Durup mendiliyle yanık tenli yüzünü silmeye başladı.

“O’lum kendine gel” dedi, alaycı bir tavırla, heyecanını bastırmaya çalışarak. “Tüm bunlar yalnızca sizin olamayacak kadar çok. Kendimi toplamama bi’ izin ver. Biliyo’sun gelmek istemediğimi. Hem seninkiler de beni görmeye pek can atmıyodur.”

“Anlıyorum” diye sakın ve anlayışlı bir karşılık geldi, “fakat bizden çekinmene gerek yok. Cana yakın insanlarızdır. Bak, bana bir mektup gelmiş!”

Sehpaya yöneldi, mektubu açtı ve okumaya koyuldu, yabancı gence kendini toparlama fırsatı vermiş oldu. Genç, onun bu incelikli hareketi karşısında minnettardı. Bu yaptığı, bir sempati ve anlayış göstergesiydi ve ondan aldığı bu sempati duygusu, panik içindeki bedeninde sürmeye devam etti. Alnını kuruladı, kontrollü bir ifadeyle ona bir bakış attı, ancak gözlerinde, tuzaktan korkan vahşi hayvanlarda görünen türden bir ifade vardı. Etrafı bilinmezliklerle kuşatılmıştı ve olabileceklere dair endişe duyuyordu. Yürüyüş ve duruşundaki garipliğin de farkındaydı. Ne yapacağını bilemez halde, tüm yetilerinin aynı şekilde tutulduğu korkusuyla kalakalmıştı. Oldukça hassas ve aşırı derecede mahcup hissediyordu. Diğerinin, mektubun üzerinden attığı neşeli bakış onu, saplanan bir hançer gibi yakmıştı. O bakışı gördü fakat herhangi bir tepki vermedi çünkü disiplin, eğitiminin

bir parçasıydı. Üstelik hançer gururuna saplanmıştı. Buraya geldiği için kendine lanetler ediyordu fakat aynı zamanda, artık buradaydı ve sonuna kadar gitme kararındaydı. Yüzündeki hatlar sertleşti, gözlerine savaşçı bir alev yerleşti. Daha rahatlamış bir ifadeyle etrafına baktı ve dikkatle, odadaki her güzel detayı aklına kazımaya başladı. Kocaman açtığı gözlerinden hiçbir detay kurtulamıyordu. Onlar, karşısındaki güzellikle sarhoş olmuşken savaşçı alev, yerini sıcak bir ısıltıya bıraktı. Güzelliğe karşı duyarlıydı ve burada, tepkisiz kalamayacağı bir şey vardı.

Onu kavrayan şey, bir yağlıboya tabloydu. Dev dalgalar tarafından dövülen sivri bir kaya, gökyüzünü kaplayan ve ruhu titreten bir fırtına; dalgaların ötesinde, güverte üzerindeki tüm detayları gösterene kadar eğilmiş, borina seyrinde bir yelkenli, fırtınalı gün batımına doğru dalgalarla mücadele etmekteydi. Güzellik vardı bu resimde ve onu, karşı koymayacağı şekilde çekmişti. Garip yürüyüşünü unuttu ve tabloya yaklaştı, iyice eğildi. Bir anda tüm güzellik, tuvalden uçup gitmişti sanki. Yüzü, şaşkınlığını eleveriyordu. Özensizce bir araya gelmiş boya lekelerine baktı ve geri çekildi. Tablonun tüm güzelliği, hızlıca geri geldi. “Hileli bir resim” diye düşündü geri dönerken, onlarca izlenim arasında, böyle bir güzelliğin bir hile uğruna harcanmasına kızmaya da vakit buldu. Yağlıboya resimden anlamazdı o. Yakından da uzaktan da aynı keskin hatlara sahip, taş baskılarla büyümüştü. Dükkânların vitrinlerine konmuş yağlıboya tablolar görmüştü elbet ancak vitrin camları, heyecanlı bakışlarının resimlerin yakınına yaklaşmasına izin vermiyordu.

Mektubu okuyan arkadaşına doğru baktı ve sehpadaki kitapları gördü. Yemek gören aç bir adamın gözlerinde beliren türden bir özlemle parladı gözleri, arzuyla bakıyordu kitaplara. Sehpaya doğru çekildiğini hissediyordu. Omuzlarını bir sağa bir sola sallayan adımlarla sehpaye yanaştı, şefkatle kitaplara dokunmaya başladı. Kitap ve yazar isimlerine bakıp birkaç satır okuyor, kitapları hem elleriyle hem de gözleriyle seviyordu. Önceden okuduğu bir kitaba rastladyısa da çoğu, tanımadığı yazar ve kitaplardı. Tesadüfen eline, Swinburne'nün bir kitabı geçti ve onunla birlikte nerede olduğunu unuttu, ıslıl ıslıl bir yüzle kitaba gömüldü. İki defa yazarın adına bakmak için kapağını çevirdi. Swinburne! Bu ismi unutmuyacaktı. Bu adamın gözleri, renklerin ve parlayan ışıkların ne olduğunu çok iyi biliyordu. Kimdi bu Swinburne? Diğer şairlerin çoğu gibi yüz, iki yüz yıl önce ölmüş müydü? Yoksa hâlâ hayatta ve yazmaya devam mı ediyordu? İç kapağa baktı. Evet, başka kitapları da vardı. Öyleyse yarın sabah ilk iş, halk kütüphanesine gidecek ve Swinburne'nün başka kitaplarını alacaktı. Bu kararının üzerine, kitaba geri dönüp içinde kayboldu. Genç bir kadının odaya girdiğini fark etmedi bile. Dikkatini çeken ilk şey, Arthur'un sesiydi:

“Ruth, bu Bay Eden.”

Kaldığı yeri parmağıyla işaretleyip odaya dönerken yeni bir izlenimin etkisindeydi. Bu izlenim, içeri giren kızıdan değil, ağabeyinin cümlesinden kaynaklı bir heyecandı. Kaslı vücudunun altında titrek bir duyarlılık abidesiydi genç. Dış dünyadan; bilincine, düşüncelerine, anlayışına veya hislere gelen en ufak bir etki karşısında irkiliyor, bu etki onu bir

alev gibi yalayarak tüm bedenini dolaşıyordu. En üst seviyede seyreden hayal gücü durmadan, benzerlik ve farklılıklar arasında bağlantı kurmaya çalışırken o, çevresine benzersiz bir duyarlılık ve algılama gücüyle bakıyordu. Şimdiye kadar “Eden, Martin Eden” veya “Martin” diye hitap edilen genci çarpan, “Bay Eden” sözleri olmuştu. *Bay* mı? İç dünyası bir süre bununla ilgilenecekti. Zihni aniden, geniş bir karanlık odaya dönmüştü; fayrap kapakları ve güverteler, kamp alanları ve sahiller, hapishane ve barlar, bulaşıcı hastalıklar hastanesi ve kenar mahalleler... Şimdiye kadar ona edilen tüm hitaplardan oluşan yüzlerce kesit, akıp duruyordu zihninde.

Derken döndü ve kızı gördü. Zihnindeki görüntüler bir anda yok oldu. Açık teni, altın sarısı gür saçları ve büyüleyici mavi gözleriyle ona bakan, uhrevi bir canlıydı. Üstündeki elbiseyi gözü görmüyordu, fakat elbisenin de onun gibi muhteşem olduğunu biliyordu. İnce bir dalın üzerinde, altından işlenmiş soluk bir çiçek gibiydi. Hayır, böyle yüce bir güzellik dünyaya ait olamazdı; o bir ruh, bir ilah, bir tanrıçaydı! Belki de kitaplar doğruyu söylüyordu, toplumun üst kesimlerinde onun gibi birçok kız vardı. Şu bizim Swinburne’nün şiirlerine konu olabilirdi. Kim bilir, belki masanın üzerinde duran kitaptaki kız, *İsolde*¹ de böyle bir güzellikti. Tüm bu görüntüler, duygular ve düşünceler bir anda zihninde toplanmıştı. Onu harekete geçiren gerçekler, bir an bile durmuyordu. Elinin, kendisine doğru uzandığını gördü. Tıpkı bir erkek gibi onunla tokalaşırken doğrudan gözlerinin içine bakıyordu. Onun tanıdığı kadınlar böyle el

1 *Tristan ve İsolde*, ilk defa 13. yy’ın başlarında görünen bir Kelt destanı.

sıkışmazdı. Aslına bakılırsa, çoğu el sıkışmazdı bile. Bir çağrışım seli onu, kadınlarla tanışma anlarından oluşan görüntü bataklığına sürüklemekle tehdit ediyordu. Ancak hepsini bir kenara itti ve ona baktı. Şimdiye kadar böyle birini görmemişti. Ya o tanıdığı diğer kadınlar! Bir anda Ruth'un iki yanında tanıdığı diğer kadınlar sıralandı. Kendini, sonsuzluk gibi gelen bir an boyunca, Ruth'un merkez alındığı bir galeride buldu. Etrafını saran kadın çizimlerinin ağırlığı ve değeri, yine Ruth baz alınarak belirleniyordu. Fabrikada çalışan kadınların zayıf, hasta yüzleri ve Market Caddesi'nin güneyinde yaşayan yaygaracı, yapmacık kadınlar gözünün önüne geldi. Çiftlik kadınlarıyla, Meksika kökenli esmerler vardı bir de. Ardından, tahta ayakkabılarıyla oyuncak bebek misali Japon kadınları ve hem dejenere hem narin Avrasya kadınları geldi. Ve çiçeklerden taçlarıyla dolgun, güneyli kadınlar... Sonra hepsi, garip bir kâbus gibi büyüyen başka bir kadın sürüsü altında ezildi: Whitechapel kaldırımlarındaki pasaklı düzenbazlar, alkol fıçısına dönmüş genelev kocakarıları, kadınsılıklarıyla denizcileri avlayan, bozuk ağızlı cehennem kaçkınları, liman süprüntüleri, insanlık çukurunun çamur tabakası...

"Oturmaz mıydınız Bay Eden?" dedi kız. "Arthur sizden bahsettiğinden beri tanışmak için sabırsızlanıyordum. Ne kadar da cesur bir..."

Önemsiz demek istercesine elini salladı ve kim olsa aynı şeyi yapardı türünden bir şeyler mırıldandı. Ruth ise salladığı elin iyileşmeye başlayan sıyrık izleriyle dolu olduğunu fark etti. Diğer eline doğru attığı kısa bakış, onun da aynı vaziyette olduğunu görmeye yetti. Hızla incelediğinde çe-

nesindeki sıyrığı, saçları arasında ve kolalı yakasının altında kaybolan yara izlerini de fark etti. Yanık boynu üzerindeki kırmızı yaka izinin görüntüsü karşısında gülme isteğini zor bastırdı. Kolalı yakalara alışık olmadığı belliydi. Kadın gözüyle giysilerini şöyle bir incelediğinde biçimsiz kesimini, omuzlardaki potluğu, kaslarını sergileyen kollarındaki kırıklığı görebiliyordu.

Elini sallayıp hiçbir şey yapmadığını mırıldanırken bir yandan da Ruth'un buyruğunu yerine getirmeye, koltuğa oturmaya çalışıyordu. Onun oturuşundaki rahatlığa hayran olup karşısındaki koltuğa sendeleyerek geçerken ortaya koyduğu görüntünün garipliği karşısında heyecanlanmıştı. Bu, onun için yeni bir deneyimdi. O zamana kadar zarif mi, yoksa garip mi görüldüğünün farkında bile değildi. Kendine dair bu tarz bir eleştiride hiç bulunmamıştı. Elleriyle ne yapacağını bilmez bir halde, ihtiyatla koltuğun ucuna oturdu. Onları nereye koyarsa koysun fazlalık ediyorlardı. Arthur ise odadan ayrılmaktaydı ve Martin Eden onun ayrılışını, yalvaran gözlerle izledi. Solgun bir ruhla odada tek başına kalmak, onu kayıp ve yalnız hissettirdi. Ne içki siparişi edileceği bir bardaydı ne de köşeden bira aldırabileceği küçük bir çocuk vardı etrafta. Arkadaşlık kurmayı kolaylaştıran etmenler yoktu yanında.

“Boynunuzdaki yara bir hayli büyük Bay Eden” dedi kız. “Nasıl oldu? Bir macera eseri gibi duruyor.”

“Bıçaklı bir Meksikalının işi han'fendi” diye cevapladı boğazını temizleyip kurumuş dudaklarını ıslatarak. “Kavga ediyöduk. Bıçağını elinden alınca burnumu ısırmaaya çalıştı.”

Açık açık hikâyesini anlatırken, Salina Cruz'daki o sıcak geceye gitti aklı. Beyaz kumsal, yıldızlı gökyüzü, limandaki şeker gemilerinin ışıkları, sarhoş denizcilerin uzaktan gelen sesleri, rıhtım işçilerinin itişip kakışmaları; Meksikalının yüzündeki ateşli öfke, ay ışığı altında parlayan hayvani bakışlar, boynuna değen çeliğin acısı, akan kan, kalabalık, çığlıklar... Meksikalının ve onun, kumları döven, birbirine geçmiş bedenleri, uzaklarda bir yerlerden gelen, yumuşak gitar tıngırtısı. Böylesi bir tabloydu ve bu anı, onu heyecanlandırmıştı. Yelkenliyi resmeden adamın, bu sahneyi resmedip edemeyeceğini merak etti. Beyaz kumsal, yıldızlar, gemilerin ışıkları harika görünür diye düşündü, sonra kumsalın ortasında, dövüşen ikiliyi çevreleyen karanlık figürler. Bıçağın da resimde yer alması gerektiğine karar verdi, yıldızların altında parıldayan, net bir figür. Bu düşünceleri konuşmasına sızmamıştı hiç. “Bıçağını elinden alınca burunumu ısırmaya çalıştı.”

“Anlıyorum” dedi uzak, zayıf bir sesle. Hassas yüzündeki şoku görebiliyordu.

Bir şok dalgası da onu vurdu. Esmer yanakları utançtan hafifçe kızardı ve kendini, kapağını açtığı kömür kazanının önünde durmuş kadar sıcak hissetti. Bıçaklı kavga gibi kirli meseleler, bir hanımefendiyle sohbet konuları olacak türden değildi. Kitaplardaki insanlar, kızın sınıfından kişiler, bu konular hakkında konuşmazdı. Ne olduğunu dahi bilmedikleri muhtemeldi.

Bir an duraksadıktan sonra yeniden sohbet etmeye çalıştı. Genç kadın biraz çekinerek yanağındaki yarayı sordu.

Genç adamsa bu soruyla kızın, onun dilinden konuşmaya çalıştığını anladı ve aynısını yapmaya karar verdi.

“Bir kazaydı” dedi, “sakin bir geceydi ama deniz dalgalıydı. Sepetli vinç savruldu, ardından da halat. Sepet tutunduğu halatla bi’ yılan gibi savruluyordu. Tüm mürettebat yakalama’ma çalışıyorduk. Ben acele edince halatı yedim.”

“Anladım” dedi bu defa gerçekten anladığını gösteren bir tonla. Fakat gencin ne dediğini çözemiyordu. Vincin nasıl görüldüğünü, halatı ‘yemenin’ ne olduğunu anlamaya çalışıyordu.

Planladığı gibi devam etmek adına “Şu adam, Swineburne...” diye konuşmaya girişti, sesini uzatarak.

“Kim?”

“Swineburne” diye tekrar etti, aynı yanlış telaffuzla. “Şair olan.”

“Swinburne” diye düzeltti kız.

“E... Evet, işte o herif” diye kekeleydi, yanakları yeniden kızarmıştı. “Öleli ne kadar oldu?”

“Öldüğünü duymamıştım” dedi genç kız, ona merakla bakarak. “Siz nereden tanıyorsunuz?”

“Kendisini tanımam” diye cevapladı, “ama siz gelmeden hemen önce sehpanın üzerindeki kitabını okuyodum. Şiirlerini seversin mi?”

O andan itibaren, ortaya attığı konuya akıcı ve rahat bir şekilde dahil oldu kız. Kendini daha iyi hisseden yabancı genç ise, onu yere atmasından korkuyormuşçasına koltuğa tutunarak biraz daha geriye yaslandı. Kızın dilinden konuşmayı başarmıştı, tatlı tatlı anlatıyordu; kendisi de, bir yandan

kızın solgun yüzünün güzelliğini içerken, diğer yandan güzel zihninin içine sakladığı onca bilgiye hayret ediyor, ona eşlik etmeye çalışıyordu. Eşlik ediyordu etmesine ancak Ruth'un kendiliğinden sarf ettiği kimi sözcükler, eleştirel cümleler, düşünceler, ona yabancıydı. Bu durum sohbeti onun tarafından zorlaştırsa da zihnini harekete geçiren, uyaran türdendi. "İşte entelektüel bir hayat ve işte hayal edemeyeceğim kadar samimi, büyüleyici bir güzellik" diye düşündü. Nerede olduğunu unuttu ve ona aç gözlerle bakmaya başladı. İşte karşısında yaşamak için, savaşmak için, kazanmak için ve evet, uğruna ölmek için bir neden duruyordu. Kitaplar haklıydı. Böylesi kadınlar mevcuttu. Karşısındaki kadın, öyle biriydi. Hayal gücü onun sayesinde kanatlanmıştı. Önüne serilen ısıltılı tuvalerin üzerinde, belli belirsiz, devasa aşk ve romantizm figürleri belirliyor, bir kadın uğruna girilen kahramanlıklar peyda oluyordu. Solgun yüzlü, altından bir çiçek gibi duran bu kadın uğruna... Tüm gerçekliğiyle karşısında duran bu kadın, ona edebiyat ve sanattan bahsediyordu; o ise, titreşen görüntülerin arasından, adeta bir serabın içinden bakıyordu ona. Onu dinliyordu elbette ancak ne kıza diktığı bakışlarının sabitliğinin farkındaydı ne de kendine dair en erkeksi yanların, gözlerinde parıldadığının. Erkek dünyasına dair ne kadar az şey biliyor olsa da bir kadın olarak Ruth, karşısındakinin bakışlarındaki alevin farkındaydı. Daha önce hiç böyle bir bakışla karşılaşmadığından bu bakışlar onu utandırmıştı. Takıldı ve sözlerini unuttu, argümanının ucunu kaçırmıştı. Korkuyla ürpermesine karşın böyle bakılmanın hoş bir yanı vardı. Aldığı eğitim, sahip olduğu

ahlak değerleri onu tehlikelere, gizemli ve çekici yanışlara karşı uyarırken; varlığının derinlerinden çınlayan içgüdüleri ona mevki, sınıf engelini tanımaksızın bu elleri yara bere içindeki, boynunda alışık olmadığı kumaşın izlerini taşıyan, nezaketten yoksun yabancıyı kazanmasını söylüyordu. O tertemizdi ve bu temizlik ona isyan ediyordu ancak aynı zamanda bir kadındı ve kadın olmanın ikilemleri içine yeni yeni düşüyordu.

“Dediğim gibi... ne diyordum?” diyerek aniden durdu ve kendini bulduğu ruh hali karşısında neşeyle güldü.

“En son ‘Swinburne büyük bir şair olamadı çünkü...’ dediniz bayan” diye cevapladı hızla. Bir anda kendini çok aç gördü; kızın kahkahası leziz bir heyecan dalgası şeklinde omurgası boyunca titreşti. Gümüş gibiydi, çınlayan gümüş çanlar gibiydi. O anda, bir anlığına kendini uzak diyarlardan birinde, pembe kiraz çiçekleri altında sigara içerken buldu. Tepedeki budist tapınağının çanları, hasır sandaletli dindarları ibadete çağırıyordu.

“Evet, teşekkür ederim” dedi Ruth., “Swinburne büyük bir şair olamadı çünkü nasıl desem, incelikten yoksundu. Şiirlerinin birçoğu hiç okunmasa yeridir. Büyük şairlerin birçoğunun şiirleri güzel hakikatlerle dolu; onlar, insana dair soylu ve yüce olana hitap ederler. Büyük şairlerin tek bir dizesini dahi, dünyayı o oranda yoksun bırakmak göze alınmadan silinemez.”

“Ben onun büyük olduğunu sandım” dedi tereddütle, “biraz okudum. Böyle bi... bi’ hergele olduğunu hiç bilmiyordum. Her’alde diğer kitaplarından belli oluyo.”

“Okuduğunuz kitaptan rahatlıkla çıkarılabilecek birçok dize var” dedi Ruth, katı, kuralcı ve dogmatik bir sesle.

“Ben görmedim onları” diye açıkladı, “benim okuduklarım iyiydi. Hepsi ıslıl ıslıl parlıyo’du ve ta içime doğru çaktı, içimi aydınlattı. Güneş gibiydi yani, ya da bi ışıldak. Beni böyle etkiledi ama... Ben de şiirden pek anlamıyorum bayan.”

Sesi zayıflayarak kesildi. Kafası karışıktı ve kendini kötü ifade ettiğinin farkındaydı. Okudukları ona hayatın yüceliğini ve ışıltısını hissettirmişti ancak konuşması buna yetmemişti. Hislerinin hakkını verememişti; karanlık bir gecede, yabancı bir gemide, el yordamıyla selviçeleri arayan bir denizciye benzettik kendini. Tamam, diye düşündü, bu yepyeni dünyayı tanımak onun elindeydi. Şimdiye kadar isteyip de öğrenemediği bir şey görmemişti. Artık içindekileri ifade etmeyi öğrenmenin vakti gelmişti. Kendini ona ifade edebilmeliydi. Kız, gencin ufkunun büyüyen bir parçasıydı.

“Longfellow...” dedi kız.

“Evet, okudum onu” diye böldü kızın konuşmasını. Azıcık kitap bilgisini en etkili şekilde sergileyerek o kadar da aptal biri olmadığını kanıtlama hevesindeydi. “*The Psalm of Life, Excelsior...* sanırım bu kadar.”

Kız kafasını salladı ve gülümsedi. Gülümseyişinde bir tahammül vardı, acımayla karışık bir tahammül. Kendini gösterme çabasına girmesi aptalcaydı. Longfellow denilen adamın sayısız şiir kitabı olmalıydı.

“Üzgünüm, sözünüzü kestim bayan. İşin özü ben bu işlerden pek anlamam. Sınıfım müsaade etmez. Ama ben şeytanın baca’nı kır’cam.”

Tehdit eder gibiydi. Sesinde bir kararlılık, gözlerinde bir ateş, yüz hatlarında bir katılık vardı. Çenesinin duruşu değişmişti, huzursuz edici bir saldırganlık ifadesi almıştı. Diğer yandan ondan taşan bu yoğun, erkeksi kuvvet, çarpmıştı kızı.

“Kıracağınızı dü... düşünüyorum” diyerek güldü, “oldukça güçlüsünüz.”

Kızın gözleri gencin bir boğayı andıran, sağlamlık ve kuvvetle parlayan, kaslı, yanık tenli boynunda dolaştı. Utançtan kızarmış, mahcup görünen genç tam karşısında oturuyordu ve kız, ona çekildiğini hissediyordu. Aklından geçen iffetsiz düşünceler karşısında şaşkındı. Ellerini o güçlü boyna koyabilse tüm o güç ve kudret üzerine akacakmış gibi görünüyordu. Bu düşüncesine inanamıyordu. Mizacında hayal bile edemeyeceği bir eksikliğin göstergesiydi bu. Güç denilen şey ona çirkin ve yabani gelirdi oysa. Erkeksi güzellik onun gözünde ince bir zarafet demekti hep. Buna rağmen, bu düşünce aklından çıkmıyordu. Yanık tenli o boynu elleme isteği karşısında afallamıştı. Doğrusu sağlamlıktan çok uzak biriydi; bedeninin ve zihninin ihtiyacı olan şey, kuvvetti ama o, bunun farkında değildi. Farkında olduğu şey, daha önce hiçbir erkeğin onu bu şekilde etkilememiş olmasıydı. Bu durum onu, karşısındakinin berbat dilbilgisi karşısında daha da şaşkına çeviriyordu.

“Evet, boş adam d’ilimdir” dedi, “iş başa düştü mü şu midem hurda bile öğütür. Ama şu an hazımsızlık çekiyo’. Dediklerinizin biçoğunu hazmedemiyorum. Eğitim yok bizde, anlamışınızdır. Yani, şiirdi, kitaptı severim, zaman